

PONEDELJAK, 25. JUN 2001.

1. U Makedoniji su izbili veliki protesti stanovništva zbog toga što je prekinuta vojna akcija protiv šiptarskih terorista koji su bili zauzeli predgrađe Skoplja Aračinovo. Njima je dozvoljeno da se uz pratnju KFOR-a bezbedno evakušu sa sve oružjem. Velika masa ljudi (kojoj su se priključili i naoružani policajci) provalila je u Skoplju u zgradu Skupštine, a predsednik Boris Trajkovski, premijer Ljubčo Georgijevski i lideri političkih stranaka morali su da beže kroz sporedni izlaz. Građani optužuju vlasti za “kapitulantsku politiku” i “podleganje pritiscima zapada”. Dodatnu napetost je izazvala vest da su teroristi na Šarplanini ubili jednog policajca a pet ranili. Krajem sedmice ubijen je još jedan makedonski vojnik, a objavljen je podatak po kome šiptarski teroristi pod kontrolom drže više od 20 naselja.
2. Na vojnom aerodromu u Batajnici sastali su se nekadašnji neprijateljski piloti Vojske Jugoslavije i oficiri NATO-a. To je prvi takav susret posle NATO agresije 1999. godine.

UTORAK, 26. JUN 2001.

3. Bivši kanadski premijer Brajan Malruni boravio je u poseti Beogradu. On se sastao sa premijerom Srbije Zoranom Đinđićem i predstavljen je kao srpski lobista u svetskim poslovnim krugovima. Malruni je najavio organizovanje strateškog savetodavnog tela od stručnjaka iz celog sveta koje bi trebalo da SRJ pruža strateške savete vezane za ekonomski razvoj.
4. Predsednik SRJ Vojislav Koštunica odlikovao je vaterpolo reprezentaciju SRJ ordenom Nemanje prvog stepena zbog osvajanja zlatne medalje na prvenstvu Evrope u Budimpešti.
5. Šef UNMIK-a Hans Hakerup izjavio da mu je NATO dao odobrenje da počne uklanjanje paralelnih struktura vlasti u sredinama gde žive Srbi, pre svega u Kosovskoj Mitrovici.

SREDA, 27. JUN 2001.

6. Britanski general Majkl Džekson boravio je u poseti Beogradu. On se sastao sa saveznim ministrom odbrane Slobodanom Krapovićem, komandantom jedinica Vojske Jugoslavije (VJ) u nekadašnjoj tampon zoni ka Kosmetu Ninoslavom Krstićem i još nekim visokim generalima VJ. Džekson je bivši neprijateljski general NATO-a iz doba agresije i jedan od

potpisnika Kumanovskog sporazuma po kome je VJ napustila Kosmet. I pored toga on je izjavio da se u Beogradu “osećao veoma prijatno”. Razgovaralo se o međuarminskoj saradnji VJ i vojske Velike Britanije.

7. Srpski ministar policije Dušan Mihajlović raspustio je sve specijalne jedinice policije. U periodu režima Slobodana Miloševića mnoge specijalne jedinice policije bavile su se raznim nezakonitim poslovima.
8. Skupština Srbije je usvojila Zakon o privatizaciji, jedan od najvažnijih reformskih zakona. Odbijen je amandman Skupštine Vojvodine po kome bi ta prokrajina trebalo da sama odlučuje o privatizaciji na svojoj teritoriji. Po tom zakonu biće privatizovano 4.500 državnih i društvenih preduzeća.

ČETVRTAK, 28. JUN 2001.

9. Danas je Vidovdan. Centralna proslava je bila u Gračanici, gde su svetu arhijerejsku liturgiju služili Njegova Svetost Patrijarh srpski Pavle i Njegovo Preosveštenstvo Vladika raško-prizrenski Artemije. Posle toga je održan pomen kosovskim junacima na Gazimestanu, uz jako obezbeđenje KFOR-a. Na spomeniku su primećena izvesna oštećenja. Međunarodna administracija na Kosmetu zabranila je predsedniku SRJ Vojislavu Koštunici da povodom Vidovdana poseti Kosmet jer navodno ne može da mu garantuje bezbednost.
10. Bivši srpski i jugoslovenski predsednik Slobodan Milošević izručen je Tribunalu u Hagu.

Dramatični događaji vezani za ovo izručenje kulminirali su krajem prošle nedelje kada je postalo jasno da Socijalistička narodna partija (SNP) Crne Gore, koalicioni partner DOS-a na saveznom nivou, neće podržati Zakon o saradnji sa Hagom kojim je predviđeno izručivanje građana SRJ, ali i njihova zaštita u vidu detaljne procedure pred domaćim sudovima pre takve odluke. Podsećamo da je 23. juna zbog toga Savezna vlada donela Uredbu o saradnji sa Hagom, koju je i predsednik SRJ Vojislav Koštunica okarakterisao kao nužno zlo jer je ipak “bolja od hajdučije”.

Pošto je Uredba doneta, Amerika je juče odlučila da učestvuje da Donatorskoj konferenciji za SRJ planiranoj za petak (29. jun), što je podstaklo još brojne druge donatore

da se priključe i time su izgledi za uspeh te konferencije veoma porasli.

Međutim, opozicione stranke u Srbiji, branioci Slobodana Miloševića, ali i mnogi ugledni pravници (među njima i 51 profesor pravnog fakulteta) tražili su preispitivanje ustavnosti takve Uredbe. U četvrtak ujutru (tj. danas) zasedao je Savezni ustavni sud, suspednovao Uredbu i naglasio da nijedan državljanin SRJ neće moći da bude izručen bilo kome do donošenja konačne odluke, koja je ostavljena za 12. jul. Inače, tu odluku su doneli isti ljudi koji su fasifikovali izbore 2000. godine kada je pobedio Vojislav Koštunica.

Kasnije je danas zbog toga hitno zasedala Vlada Srbije i donela odluku (sa samo jednim glasom protiv) da primeni statut Tribunala u Hagu. Ovakav nemili razvoj događaja mnogi predstavnici vlasti u Srbiji odavno su najavljivali, govoreći da će “do saradnje sa Hagom doći sa zakonom ili bez njega”. Premijer Srbije Zoran Đinđić rekao je da je ovakva odluka imala tri razloga: 1. odluku ustavnog suda koju su doneli iskompromitovani ljudi i koja ne može kao takva biti priznata, 2. činjenicu da su novi donatori odlučili da učestvuju na sutrašnjoj donatorskoj konferenciji samo zbog te poništene Uredbe Savezne vlade (tako da bi njeno ukidanje značilo “neviđenu blamažu za zemlju”) i 3. zbog ugroženosti sudbine Srbije. Đinđić je u obraćanju građanima tražio “razumevanje za ovu jedinu ispravnu odluku u ovom trenutku”. Odluka je stupila na snagu odmah i rezultovala momentalnim izručenjem Slobodana Miloševića u Hag u večernjim časovima.

Međutim, predsednik SRJ Vojislav Koštunica izjavio je da o odluci o isporučenju “nije bio obavешten” i da je ona “neustavan, nepromišljen i ishitren čin”. Koštunica je pre nekoliko dana izjavio da se saradnja sa Hagom “ne sme predstavljati kao moralna katarza u kojoj će Srbi spasiti svoju dušu” i da bi “i sa stanovišta pristojnosti bilo bolje kada u suđenju Miloševiću ne bi prednjačile zemlje koje su nas bombardovale”. Njegova Demokratska stranka Srbije (DSS) je takođe kategorički odbijala svaku mogućnost da bilo ko bude izručen Hagu pre donatorske konferencije.

Sutradan je Savezni premijer Zoran Žižić posle konsultacija sa Koštunicom podneo ostavku koja po njegovim rečima “neće ugroziti saveznu državu”. DSS je u republičkoj skupštini formirala nezavisnu poslaničku

grupu. Pristalice Slobodana Miloševića iz opozicionih srpskih stranaka svakodnevno organizuju masovne proteste.

Komadanat NATO snaga tokom agresije na SRJ odmah je izjavio da je izručenje Slobodana Miloševića opravdanje za bombardovanje.

Napomenimo i da je potpredsednik Savezne vlade Miroljub Labus izjavio da Miloševića nije ni trebalo izručiti pre donatorske konferencije, ali da je odluka Ustavnog suda ubrzala stvar. Isto tako, premijer Srbije Zoran Đinđić kaže da su “Miloševića izručili SNP i Savezni ustavni sud” i dodaje: “Da su oni drugačije reagovali Milošević ne bi bio isporučen još najmanje godinu dana”.

11. Završena je ekshumacija tela iz masovne grobnice u Batajnici u kojoj su sahranjeni ljudi pronađeni u hladnjači na dnu Dunava kod Kladova 1999. godine. Pronađeno je 46 tela, među kojima devetoro dece. Prvi identifikacioni nalazi pokazuju da su to sve Šiptari, civili iz iste ulice u Suvoj Reci. Otkriven je i identitet policajaca koji su po naređenju zataškali slučaj.

Ekshumacija dve masovne grobnice u Nacionalnom parku Đerdap je takođe pri kraju. Do sada je izvađeno 74 tela, sve muškaraca.

12. U francuskoj ambasadi u Beogradu dodeljen je orden Legije časti operskoj pevačici Biserki Cvejić. Svečanosti je prisustvovao i predsednik SRJ Vojislav Koštunica.
13. Predsednik SRJ Vojislav Koštunica odlikovao je načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije (VJ) Nebojšu Pavkovića i komandanta jedinica VJ u nekadašnjoj tampon zoni ka Kosmetu generala Ninoslava Krstića zbog zasluga za rešavanje problema sa šiptarskim teroristima na jugu Srbije.

PETAK, 29. JUN 2001.

14. U Briselu je održana Donatorska konferencija za SRJ. Učestvovalo je 250 donatora iz 40 zemalja. Prikupljeno je 1,28 milijardi dolara i time su premašene i najsmelije prognoze organizatora i stručnjaka iz SRJ. Planirano je da se u naredne 3 godine na sličnim konferencijama za SRJ sakupi 4 milijarde dolara. Niko ne spori da je ovakav uspeh konferencije bio uslovljen iznenadnim isporučenjem Slobodana Miloševića u Hag, ali isto tako se svi slažu da su i programi koje je delegacija SRJ donela bili odlični i izvanredno prezentovani. Za razliku od ostalih skupova, Crna Gora je na ovom učestvovala u sastavu delegacije SRJ. Potpredsednik Savezne Vlade

Miroljub Labus, šef tima SRJ, izjavio je da će Crna Gora biti "fer tretirana".

15. Šef jugoslovenske diplomatije Goran Svilanović potpisao je u Beču sporazum o sukcesiji bivše SFRJ sa četvoricom svojih kolega iz ostalih zemalja naslednica.

SUBOTA, 30. JUN 2001.

16. Savezni ministar telekomunikacija Boris Tadić posetio je Kosmet. On je održao konferenciju za novinare u Informativnom centru Saveznog komiteta za Kosmet u Lapeljem Selu i obećao da će država mnogo više pomoći srpskom i ostalom nešiptarskom stanovništvu na Kosmetu.
17. Srpska glumica Tijana Kondić dobila je na filmskom festivalu u Puli "Zlatnu arenu" za

najbolju žensku ulogu u filmu "Nataša" Ljubiše Samardžića.

NEDELJA, 1. JUL 2001.

18. Premijer Srbije Zoran Đinđić, ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom Goran Pitić i ministar finansija i ekonomije Božidar Đelić učestvuju na Evropskom ekonomskom forumu u Salzburgu u Austriji u organizaciji Svetskog ekonomskog foruma, na kojem učestvuje 40 zemalja.
19. Na Kosmetu je granatirano srpsko selo Korilje kod Zvečana iz pravca šiptarskog sela Vidomirići.

priređio: Nikola Lečić